

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22080004

Ákvörðun nr. 1/2023

Þann 12. janúar 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 1/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi [REDACTED] dags. 3. ágúst 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við starfsaðferðir og meint harðræði starfsmanna Lögreglustjórans á Suðurlandi við húsleit sem gerð var á heimili hennar að [REDACTED] þann [REDACTED] júní sl. Einnig eru gerðar athugasemdir við að lögregla hafi ekki tilkynnt barnaverndaryfirvöldum um yfirstandi rannsókn á [REDACTED] sem var þá ólöggráða.

Fram kemur í erindi [REDACTED] að henni hafi verið gert að víkja af heimili sínu á meðan húsleit fór fram. [REDACTED] heldur því einnig fram að [REDACTED] hafi verið beittur hörku við framangreindar aðgerðir.

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá embætti Lögreglustjórans á Suðurlandi þann 8. ágúst 2022 og viðbótarbeiðni þann 3. janúar 2023.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsókna sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Suðurlandi svaraði beiðnum nefndarinnar með bréfum þann 29. ágúst og 10. janúar 2023. Meðfylgjandi voru öll gögn málsins, upptökur úr búkmyndavélum lögreglumanna á vettvangi og hljóðupptaka af skýrslutöku af [REDACTED]

Í bréfi embættisins dags. 10. janúar 2023 kemur eftirfarandi fram:

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

starfsaðferðum og meintu harðræði starfsmanna Lögreglustjórans á Suðurlandi við framkvæmd húsleitar og við skýrslutöku.

Með hliðsjón af valdheimildum nefndarinnar skv. 1. kafla, telur nefndin að vísa beri athugasemd [REDACTED] við að henni hafi verið gert að vikja á meðan húsleit fór fram, frá nefndinni.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir kvörtun [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá embætti Lögreglustjórans á Suðurlandi. Eftir yfirferð nefndarinnar á meðfylgjandi hljóð- og myndbandsupptökum verður ekki annað séð en að lögreglumenn hafi gengið fram í aðgerðum sínum af nærgætni, sýnt fagmennsku og tekið tillit til ungs aldurs [REDACTED] kvartanda. [REDACTED] þegar aðgerðir lögreglu hófust og því ekki þörf á að gera barnaverndaryfirvöldum viðvart.

Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum er lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Nefndin telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Erindi [REDACTED] er vísað frá að hluta sbr. 4. kafla.

Reykjavík, 12. janúar 2023

Margrét Einarsdóttir
Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Kristín Edwald
Kristín Edwald

Þorbjörg I Jónsdóttir
Þorbjörg I. Jónsdóttir

Signature:
Margrét Einarsdóttir (Jan 12, 2023 15:44 GMT)

Email: [REDACTED]

Signature:
Email: [REDACTED]

Signature:
Þorbjörg I. Jónsdóttir (Jan 23, 2023 11:21 GMT)

Email: [REDACTED]